

KRÅKRÖRET NR 4, 2022

Ordföranden har ordet

Det är redan dags för årets fjärde och sista Kråkrör. Året har gått fort och samtidigt har så mycket förändrats i vår omvärld, med ett brinnande krig i Europa och samtidigt en öppnare värld när covidpandemin gått in i en ny fas.

Under hösten har stammarna fortsatt ordna träffar och julbord för våra drygt 700 (!) medlemmar, medan styrelsen har jobbat vidare med digitala träffar, Spillkråkans budskapsplattform, myndighetskonsultationer och annat påverkansarbete, samt några andra projekt som vi berättar mer om nästa år. I oktober samlades stamansvariga och styrelsen för en strategihelg i Stockholm och vi har fortsatt samarbetet med de andra kvinnliga nätverken. Läs mer i årets sista nyhetsbrev.

Slutligen fick vi i veckan en tidig julklapp från Jämställdhetsmyndigheten, som även detta år beviljat Spillkråkan verksamhetsbidrag för kommande år. Det hade inte varit möjligt utan allas insatser för föreningen och lägger grunden för ett gott nytt 2023!

Hur låter Spillkråkan? Föreningen tar stöd i en ny budskapsplattform

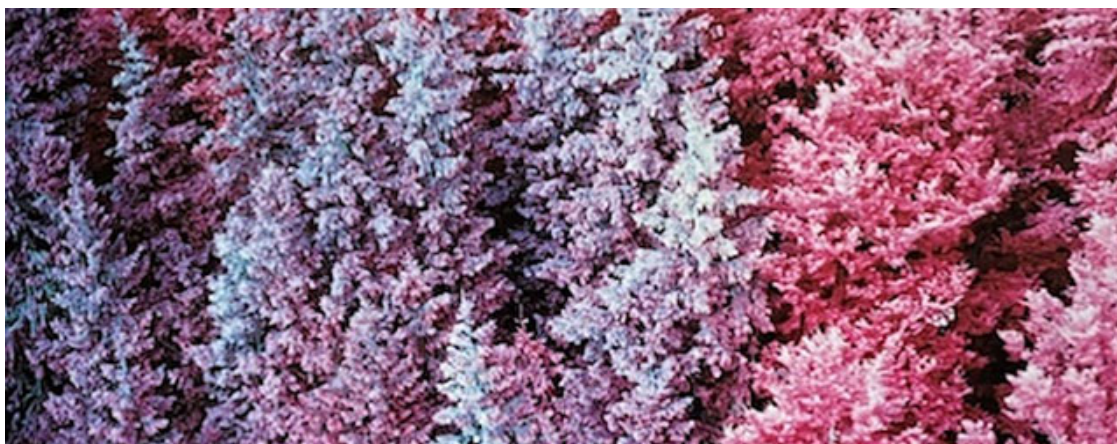
Fågeln spillkråkans läte sägs vara "kly-kly-kly". Hur föreningen Spillkråkan låter har i många år varit självklart för de aktiva som representerat föreningen.

De senaste åren har vi glädjande nog växt till drygt 700 medlemmar, samtidigt som många aktiva växlat stafettpinne till ett nytt gäng och allt fler av våra medlemmar ställer upp och representerar Spillkråkan i olika sammanhang. Det gör att vi sett ett behov av ett mer utarbetat stöd för alla som är delaktiga i kommunikationsarbetet.

Styrelsen har tagit hjälp av kommunikationskonsulten Jenny Spets i arbetet att ta fram en budskapsplattform - en sammanställning av budskap på olika nivåer som beskriver Spillkråkan och de värden och ståndpunkter vi samlas kring - samt uppdaterade riktlinjer och råd för kontakter med media. Eftersom Spillkråkans kommunikations- och påverkansarbete förändras över tid har Jenny (som också är skogsägare och spillkråka) även hjälpt oss ta fram en process för en årlig översyn.

Nu kommer styrelse och stamansvariga att testa det nya kommunikationsstödet och sedan presentera det för medlemmarna vid årsmötet den 22 april.

Spillkråkan i konsultationer om regeringsuppdrag

Just nu deltar Spillkråkan i en rad konsultationer med Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen om regeringsuppdrag dessa fick efter att skogspropositionen godkändes av riksdagen i våras.

Det gäller översyn av strategin för formellt skydd av skog, digitala hjälpmedel för natur- och kulturvärden samt mål för ökad hållbar tillväxt. Den som vill veta mer är välkommen på en digital träff med Spillkråkan efter årsskiftet. I konsultationen bygger föreningen vidare på det remissvar som tidigare lämnats på skogsutredningen. Ingrid Stjernquist och Kerstin Dafnäs har representerat Spillkråkan i konsultationerna i december.

Konsultation om digitala hjälpmedel för natur- och kulturvärden

Konsultationen handlar om en behovsinventering av att utveckla skogliga digitala geografiska kunskapsunderlag som ett komplement till fältinventering och flygbilder. Detta är ett regeringsuppdrag som pågår 2022 - 2027 så vi i Spillkråkan har god tid på oss att diskutera. Med på mötet var också Skogskvinnor i Värmland, Skogskällingarna på Gotland, Mellanskog, Södra och en representant för besparingsskogarna. Exempel på redan fungerande digitaliseringskartor var fynd av kolbottnar och marktäckningsdata för ädellövskog (bok och ek) i ett bestånd. De metoder som utvecklas skall vara lika åtkomliga för alla -

skogsägare och myndigheter. Vi efterfrågade bättre mark- och våtmarksdata och en kvalitetssäkring av informationen. Övriga deltagare tog också upp kvalitetssäkring samt bättre kvalitet och högre upplösning på jordarts- och markfuktighetsinformationen som viktiga mål. Viss information som fåbodar, rennäringens vinterbete och skogsbetesmarker saknas idag.

Konsultation om regeringsuppdragen för översyn av strategin för formellt skydd av skog m fl

Regeringsuppdragen gäller även flexibla, ändamålsenliga och attraktiva former för biotopskydd, samt flexibla skydds- och ersättningsformer för fjällnära skog, liksom väntansavtal. De ska utvecklas successivt och slutrapporteras 2025. Förändringar som tidsbegränsade biotopskydd, större biotopskydd i landskapet/områdesskydd, skydd av utvecklingsmark och skyddszoner diskuterades, liksom väntansavtal. I uppdragen ingår däremot inte någon utvärdering av den befintliga strategin vilket deltagarna kritiserade. Förutom Spillkråkan så deltog representanter från LRF och allmänningsskogarna. Deltagarna ansåg att uppdragen om ökad flexibilitet och frivillighet gick i rätt riktning för ett fortsatt skydd av den biologiska mångfalden, liksom att frivillighet var obligatoriskt för skydd av skog, kopplat till äganderätten och markägarens helhetssyn och kunskap om ekosystemtjänster på sin fastighet, givet de lagkrav som finns. Spillkråkan och andra tyckte att alternativt brukande som skyddsform borde utredas bättre. I fjällnära skog är tillgången till ersättningsmark en förutsättning för formellt skydd liksom ersättning för merkostnader vid hyggfria skötsel.

Trevlig seminariekväll i Örebro

Spillkråkan Örebrostammen i samarbete med Moelven har haft en trevlig seminariekväll i Örebro en torsdagskväll i november. Vi träffades på Svalan, en restaurang i Brunnsparken.

Spillkråkor och skogsägande kvinnor inbjudna av Moelven fick ta del av flera intressanta föreläsningar. Moelvens representanter Eric, Mattias och Jenny berättade om vad Moelven gör och om marknadsläget. De berättade även om världens högsta trähus som är byggt i Moelvens limträ. Över 80 meter högt. Imponerande!

Ann-Sofie från Fyrklövern gav oss en rejäl snabbgenomgång om skog och ekonomi. Hon gav oss exempel på flera verktyg man kan jobba med för att skatteplanera på ett bra sätt.

Efter en god baguette och en stunds nätverkande bjöds vi på information från Eric från Moelven om certifiering. Han berättade att virke från certifierade skogar efterfrågas mer och mer.

Vi avslutade sedan kvällen med Maria Rommerud, jurist på Argum, som påminde oss om döden och vad händer när det händer nått? Det viktiga i att själv ta kontroll över situationen och skriva ett testamente. Och att skriva en framtidsfullmakt, lika viktigt. Våra föreläsare belönades med Spillkråkan-termsar.

En trevlig kväll i Örebro, Tack Moelven, Fyrklövern, Argum och alla trevliga skogskvinnor.

Karin , Anna & Maria

Tips på en intressant föreläsning om kronhjort

Under hösten har Skogsstyrelsen i Jämtland och Västernorrland inbjudit till en informationskväll om kronhjort.

Även på dessa breddgrader finns nu kronhjorten inom många delar av länen och ämnet är därför intressant för många skogsägare och jägare. Flera organisationer deltog under kvällen och presenterade sin verksamhet - Länsstyrelsen, Jägarförbundet, Jägarnas riksförbund, LRF och Norra skog.

Huvudtalare var viltforskaren Anders Jarnemo från högskolan i Halmstad. Han höll en mycket givande föreläsning om kronhjortens liv och leverne. Det var intressant att höra om deras höga intelligens, stora skygghet och förmåga att läsa av vad vi människor gör. De har en god hörsel, bra syn och ett välutvecklat luktsinne vilket förklarar att både inventering och jakt kräver erfarenhet. När det gäller viltförvaltningen så gavs det många bra tips under föreläsningen.

Anders Jarnemo förmedlade ett genuint intresse för kronhjorten och gjorde att det blev mycket intressant. Hans fantastiska foton gjorde det till ett nöje att inte bara lyssna utan även kunna se och följa hjortarna under olika åldrar och årstider. Så ta chansen att lyssna till honom om tillfälle ges.

Spillkråkans strategimöte 2022

Årets strategimöte för Spillkråkans styrelse och stammar ägde rum i Stockholm den 22-23 oktober.

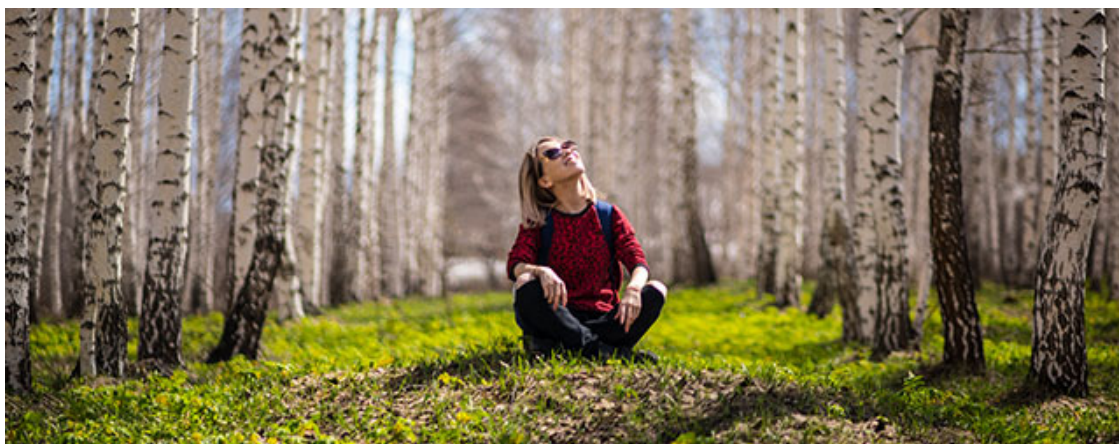
Det var två givande dagar då mycket avhandlades och erfarenheter utbyttes. Vi pratade kring hur man bäst anordnar träffar av olika slag och hur vi kan marknadsföra Spillkråkan och synliggöra oss i media. Vidare diskuterade vi kring programverksamheten och intressanta kurser samt vilka ämnen som kan tas upp på våra Spill-In. Många bra idéer kom upp bland annat att ordna seminariekvällar med inbjudna politiker och att organisera bokcirklar i stammarna. Det finns många intressanta böcker om skogen att ta del av nu. Ett par exempel är faktaboken "En nykomling i skogen – så erövrade granen Sverige" av Matts Lindbladh och debattboken "Skogslandet: en granskning" av Lisa Röstlund.

Ingrid Stjernquist informerade om Samarbetsgruppen och de olika kvinnliga nätverken som utöver Spillkråkan ingår i den. Jenny Spets talade om hur vi kan arbeta vidare med Spillkråkans budskapsplattform och kommunikation. Frågor kring hållbart skogsbruk, jämställdhet och sociala dimensioner lyftes. Mer information om budskapsplattformen kommer längre fram.

Andra viktiga frågor som också diskuterades var vad vi har för målsättning med vårt påverkansarbete och hur vi vill påverka de projekt som Spillkråkan deltar i.

Många tankar och funderingar väcktes och många bra idéer och uppslag fick vi med oss hem. Kul att få träffas fysiskt och att få ha lite social samvaro också.

PEFC standardrevision

"Program for Endorsement of Forest Certification" eller PEFC som är förkortningen som säkert alla skogsägare känner till, är ett frivilligt certifieringssystem för hållbart skogsbruk. PEFC standarden innehåller sex delstandarder som ska revideras vart femte år.

Inför denna revisionsomgång blev Spillkråkan tillfrågad att delta i arbetet, vilket både undertecknad och Haidi Andersson anammade. I mars 2021, mitt under pågående pandemi, startade arbetet med att styrelse och fyra arbetsgrupper tillsattes. Arbetsgrupperna tillsattes över de fyra olika fokusområdena "Klimat – Produktion och Miljö – Social standard och entreprenörsstandard – PEFC systemet och standardens struktur" och arbetade brett över alla delstandarderna.

Utgångspunkten var att man skulle sträva efter enkelhet, tydlighet och funktionalitet samtidigt som kriterierna ska vara reviderbara. Syftet med förändringarna var att få effekt och att aspekterna av ett förändrat klimat och skogens betydelse i detta arbetas in i standarderna.

Arbetet har sedan framskridit genom arbetsgruppernas presentationer, externa föreläsare och gemensamma konsultationer i forum. I oktober 2021 gjordes en allmän konsultation för att få in synpunkter på arbetet så långt. Efter inarbetande av synpunkter och arbetsgruppernas fortsatta arbete publicerades ett standardförslag för publik konsultation i maj – juni 2022 och efter beaktande av inkomna synpunkter godkändes slutligen ett förslag till ny standard i oktober.

Nästa steg är nu att förslaget skall behandlas av PEFC styrelse och därefter överlämnas för godkännande av PEFCs internationella granskningsprocess.

Det har varit intressant att följa processen där många frågor har vänts och vridits för att bli tydliga för att kunna revideras och för att upprätthålla trovärdigheten för ett kvalitetssystem för hållbart skogsbruk.

Jag hade inledningsvis farhågor att kraven för oss skogsägare skulle öka, liksom vid revideringen av FSC, men dessa tycker jag inte besannats. Mycket har istället handlat om att ändra begrepp (såsom att nyckelbiotops begreppet är borta), förtydliga, koppla till annan relevant lagstiftning etc. Om tidigare standardversion satte fokus på naturvård, nyckelbiotoper, avsättningar, reservat mm så hamnar fokus nu istället på klimatet då klimataspekten tydligt synliggörs i standarden. Skogsbruket ska inte bara ge uthållig avkastning, visa hänsyn till natur- och kulturmiljöer, visa social hänsyn utan även bidra med att motverka klimatförändringen. Begreppet "klimatnytta" har även kommit med i målsättningen för certifieringssystemet; "Målsättningen med Svenska PEFC:s certifieringssystem är att utveckla ett aktivt och ansvarsfullt skogsbruk med god balans mellan produktion, miljö, klimatnytta och sociala intressen."

Ett tillägg i de gemensamma värdegrunderna för de certifierade aktörerna är "Jämlik och jämställd skogsbransch". Men när en i gruppen påtalade att begreppet "enmansföretag" skulle förändras till ett mer könsneutralt ord såsom "enpersonsföretag" eller "enhensföretag" följde en lång diskussion. Lösningen, efter långa överläggningar, blev "Företagare utan anställda". Att jämställdhet är något som engagerar inom skogsbranschen är tydligt.

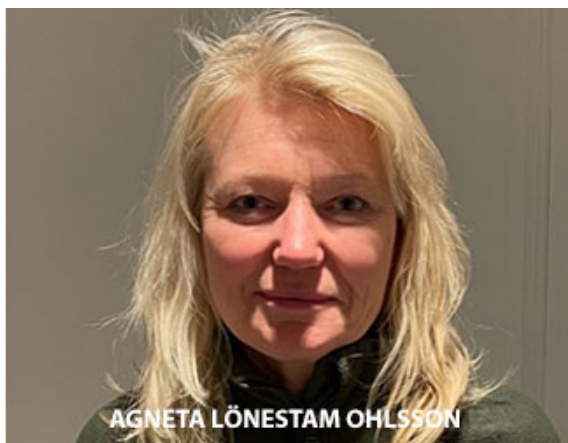
Nu är förhoppningen att förslaget godkänns och att vi under 2023 kan se framemot en ny uppdaterad PEFC standard!

Annelie Johansson
Spillkråkan Småland

Två av våra stamansvariga

ANNELIE JOHANSSON

AGNETA LÖNESTAM OHLSSON

Var är du geografiskt bosatt?

Jag bor i södra delen av Småland mellan Ljungby och Älmhult, på en skogsfastighet som jag äger tillsammans med min man. Gården har gått i arv och vi är nu den 22 länken i en kedja av ägare sedan 1400 talet. Skogen består ungefär till hälften

av gran och även till hälften av ungskog. Vi drabbades mycket hårt av stormen Gudrun 2005 då mer än halva produktiva arealen och ca 80 % av volymen föll. Vi satte ca en halv miljon plantor under några år främst gran men även hybridlärk, sibirisk lärk, hybridasp och sitkagran. Det är friska till fuktiga, flacka marker och björken självföryngrar sig väl och andelen björk är nu ca 25%. Jag har som mål att öka andelen barrblandskog och har på senare år sått tall, men viltbetetrycket är hårt och det är en stor utmaning att få fram nya huvudplantor. Vi är dubbelcertifierade sedan 2003.

Vilken skogsupplevelse det senaste året vill du dela med oss?

Min största skogsupplevelse i år var när jag i början av sommaren gick och snitslade inför en avverkning. Jag skulle snitsla av en kolbotten i en barrblandskog när jag känner doften och därefter upptäcker att jag står mitt i ett stort område av blommande Linnéor! Detta var på en grannfastighet som vi köpte i våras och glädjen över fyndet var total! Här i Carl von Linnés barndomsbygd är Linnéan sällsynt och den sista jag såg försvann med stormen Gudrun som ödelade hela vårt landskap.

Varför har du valt att engagera dig aktivt i Spillkråkan?

Som relativt ny skogsägare började jag läsa "Hållbart skogsbruk" kurserna på LNU, därefter läste jag vidare ett tag på Kandidatprogrammet tills jag insåg att min tid är fylld på den egna gården och jag kommer inte att skaffa mig ett jobb externt. Men jag saknade kontakten med universitetsvärlden, med intressanta föreläsare, exkursioner och studiebesök. Så jag engagerade mig först i Linnéorna, ett kvinnligt skogsnätverk i trakterna kring Älmhult, och några år senare i Spillkråkan. 2017 startade jag upp Kronobergsstammen, senare Smålandstammen, där vi tillsammans kan lära mer och ta del av aktuell forskning, göra studiebesök, resor mm. Det är roligt att följa kvinnor som syns och tar plats inom den ännu mansdominerade skogsbranschen och det är roligt när vi kan lära av varandra. Som skogsföretagare jobbar jag mycket ensam så för mig är det även socialt värdefullt att träffa andra skogsintresserade kvinnor. Jag har många idéer och planer inför kommande verksamhetsår, men det jag verkligen vill slå ett extra slag för är mer exkursioner hos medlemmar. Vi har så mycket erfarenhet och kunskap inom vår organisation och mycket att lära av varandra!

ANNELIE JOHANSSON

Var är du geografiskt bosatt?

Jag är bosatt med min familj 10 km väster om Linköping i en socken som heter Ledberg. Min skog finns i närheten av mitt föräldrahem utanför Mantorp i Östergötland och i Dalarna där min mans släkt bor.

Vilken skogsupplevelse det senaste året vill du dela med oss?

Skogliga kunskaper är nytt för mig och det började med att jag för ett par år sedan läste kursen "Hållbart familjeskogsbruk" på Linneuniversitetet i Växjö. En mycket bra kurs som gav mig en bred grundkunskap inom det skogliga och självförtroende att våga skaffa egen skog. Under detta år har jag gjort mina första små avtal med skötselåtgärder och avtal med virkesköpare och då hade jag nytta av min kunskap från kursen men framför allt från en av Spillkråkans träffar med temat "Beställarkompetens" som Magnus Roth ansvarade för. Det är uppenbart att om ni har skog i områden där det finns ett antal olika aktörer så är det värt att lägga extra tid på jämförelser för att förstå skillnaderna i uttag av olika sortiment, prissättning och hur de arbetar med kundrelationer. Jag upplevde stora skillnader och det gjorde processen intressant.

Varför har du valt att engagera dig aktivt i Spillkråkan?

Därför att jag upplever att när man engagerar sig i ett nätverk så ger det mycket tillbaka på olika sätt. Jag tycker det är intressant att fånga in nya ideér på program från medlemmarna och försöka göra bra och givande träffar av det. Genom engagemanget i vårt stamteam lär jag mig mycket också och håller mig mera uppdaterad på det skogliga området. Dessutom kommer jag i kontakt med nya personer inom skogsnäringen vilket jag tycker är både kul och givande.

AGNETA LÖNESTAM OHLSSON

Till sist

Du får detta nyhetsbrev som medlem i Spillkråkan. Vill du inte ha dessa kan du avregistrera dig nedan.

[Avsluta prenumerationen](#)

